

Aan: Het Ministerie van LNV

Betreft: Reactie internetconsultatie "Stimuleringsmaatregel organische stofrijke meststoffen"

Echt, 17 januari 2023

Geachte heer, mevrouw,

Livar is een keten van scharrelvarkensbedrijven die varkens houden volgens het Beter Leven Keurmerk 3 sterren. Het Beter Leven Keurmerk is qua dierwelzijnseisen vergelijkbaar met de biologische varkenshouderij. Het belangrijkste verschil is dat het voer van onze varkens niet bestaat uit biologisch geteelde grondstoffen maar uit grondstoffen die geteeld zijn in de regio (Limburg). Livar is een erkend Limburgs streekproduct en is een korte, regionale productieketen met afzet in heel Nederland. Graag reageer ik op de internetconsultatie van de Stimuleringsmaatregel organische stofrijke meststoffen.

Niet-biologische storrijke varkensmest uitgesloten

In het 7^e Actieprogramma Nitraatrichtlijn staat dat de toepassing van organische stofrijke meststoffen zal worden gestimuleerd ter verbetering van de bodemkwaliteit (toename organische stof en bodembiodiversiteit), ter stimulering van opslag van CO₂ (in de vorm van stabiele organische stof), en ter stimulering van bovengrondse biodiversiteit van insecten en weidevogels. Daarom wordt later geschreven dat: Storrijke vast mest, champost of vergelijkbaar qua nutriëntengehalte en effectieve organische stof, tellen 75% mee voor fosfaatgebruiksruimte. Nergens wordt onderscheid gemaakt tussen biologische en niet-biologische landbouw en veehouderij.

Echter, in de gewijzigde Uitvoeringsregeling Meststoffenwet worden niet-biologisch gehouden varkens uitgesloten van deze stimuleringsmaatregel. Dit is bijzonder onverstandig omdat dit de omschakeling naar meer extensieve vormen van varkenshouderij zal tegenwerken. Er zijn steeds meer concepten binnen de Nederlandse

varkenshouderij die wél varkens op strooisel houden maar niet biologisch zijn. Livar is zo'n concept. Wij staan voor een transitie naar kringloplandbouw en willen kringlopen graag op regionaal niveau sluiten. Als wij de storrijke mest niet volgens dezelfde condities kunnen afzetten naar akkerbouwers in de buurt dan bijv. geitenhouders, paardenhouders of vleesveehouders dan wordt afzet in de regio

bijzonder lastig. Dat is zonde van een dergelijke mooie meststof. Dit staat haaks op de ambitie van Livar en van de overheid om een transitie naar kringlooplandbouw te realiseren. Behalve dat het onverstandig is om in deze regeling onderscheid te maken tussen strotijke mest van biologisch en niet-biologisch gehouden varkens is nergens toegelicht waarom dit onderscheid gemaakt wordt. Zonder gedegen onderbouwing van dit onderscheid lijkt dit in strijd te zijn met het gelijkheidsbeginsel.

Definitie strotijke mest

Uit de gepubliceerde concept-regelgeving is niet duidelijk wat precies onder strotijke mest wordt verstaan.

- Betreft het alle mest (vaste strotijke mest maar ook eventuele dunne fractie of drijfmest) van een bedrijf waar meer dan 90% van de dieren zijn gehouden op een oppervlakte die voor ten minste twee derde deel is ingestrooid met stro?

(afzet met opmerkingscode 73)

- Of geldt dit alleen voor de vaste strotijke mest van een bedrijf waar meer dan 90% van de dieren zijn gehouden op een oppervlakte dat voor ten minste twee derde deel is ingestrooid met stro? (code 73)

- Of geldt dit voor alle vaste strotijke mest van veehouderijbedrijven. Dus ook de bedrijven waar een beperkt deel van de dieren op stro worden gehouden en code 73 dus niet toegepast wordt/kan worden?

Code 73

De opmerkingscode 73 leidt ook tot vragen over de geldige toepassing van deze code bij bedrijven met buitenuitloop.

Kan code 73 ook toegepast worden door varkenshouderij bedrijven waar 2/3 van de binnenruimte is ingestrooid en waar de varkens **ALTIJD** toegang hebben tot een buitenuitloop en/of weidegang? Met dien verstande dat de buitenuitloop en weide uiteraard **NIET** is ingestrooid. (dit is praktisch onmogelijk in verband met weersomstandigheden)

Indien het antwoord op voorgaande vraag NEE is dan is code 73 immers niet toepasbaar voor varkenshouderij bedrijven die biologisch gecertificeerd zijn of gecertificeerd voor het Beter Leven Keurmerk 3 sterren. De verplichte uitloop van deze houderijsystemen worden namelijk niet ingestrooid.

Fosfaatvastlegging in het dier

De laatste jaren is de fosfaat efficiëntie binnen de varkenshouderij toegenomen. Er wordt over het algemeen steeds minder fosfor/fosfaat toegevoegd aan het voer waardoor er minder fosfaat per varken via de mest hoeft te worden afgevoerd. In een huisvestingssysteem waar dieren veel meer ruimte hebben en veel actiever zijn, zoals bij Livar en op biologische bedrijven, dient het voer meer fosfor/fosfaat te bevatten zodat het beenwerk en de gewrichten sterker worden.

Wij lopen echter tegen het probleem aan dat hierdoor meer fosfaat wordt vastgelegd in het dier dan waar de forfaitaire normen vanuit gegaan. Omdat we in de mestboekhouding bij de afvoer van fosfaat in dieren verplicht moeten rekenen met deze forfaitaire normen missen we fosfaat. Voor varkens die gevoerd zijn met brijvoer wordt de forfaitaire norm verhoogd met 18%. Een dergelijke aangepaste forfaitaire norm zou ook moeten gelden voor varkens die over veel ruimte en strohuisvesting beschikken.

Samengevat beveel ik het volgende aan met betrekking tot de voorgenomen wijziging van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet

- Maak geen onderscheid tussen biologisch en niet-biologisch gehouden varkens
- Schep duidelijkheid over de definitie van storrijke vaste mest. En of de definitie gebaseerd is op de mestsoort (hoeveelheid en type organische stof) of het huisvestingssysteem waarin de dieren leven. (ingestrooid oppervlak/code 73)
- Schep duidelijkheid over de toepassing van code 73 en sluit bedrijven met een uitloop en/of weidegang voor de dieren niet uit van het gebruik van deze opmerkingscode omdat een uitloop niet ingestrooid kan worden.
- Maak het mogelijk om een aangepaste forfaitaire norm toe te passen in de mestboekhouding voor de vastlegging en afvoer van fosfaat in/via het dier.

Indien toelichting gewenst is op mijn reactie dan ben ik graag bereid om uw vragen te beantwoorden. Mijn contactgegevens vindt u onderaan deze mail.

Hoogachtend,

Livar BV

Frank de Rond
Algemeen Directeur

T: +31 (0)88 548 27 83 | **M:** +31 (0)6 415 24 204 | frank@livar.nl